

N O R G E VÄRT L A N D

N.F. 2. 1944 Oslo, torsdag 20. januar 1944.

4. årg.

KRIGSÖVERSLIT, avsluttet onsdag aften kl. 21.

Mot forventning har den tyske overkommando valgt å holde fast ved sine utsatte posisjoner i Dniepr-buen. Von Manste har ledet sterke offensive motstøt, særlig i området ved Vinnytsia som er det kritiserte punkt i den tyske forsvarslinje. Skulde russene greie å bryte gjennom her og få fram til Shmerinka ved stambanen Odessa-Ladbergs, ville situasjonen for den tyske sydarmen i Russland bli meget kritisk. Men hvorfor trekker ikke tyskerne seg tilbake brenner sine 60 divisjoner i sikkerhet bak Dnjestraf? Årsaken er utvist den at en slik tilbaketrekning ville ha en vteinst dårlig virkning på Balkan, der det er uro noe fra før, takket være ikke minst de store luftangrepene mot Bulgarias hovedstad Sofia. Dessuten befinner tyskerenes viktigste objekter sin i Romania, og uten dem ville en hver tilbaketrekkning operasjonen i syd være utenkelig. Derfor har den tyske overkommandoen funnet et at selv faren for å miste den vesentlige del av sine 60 divisjoner i syd er liten mot den fare Tyskland vil komme i hvis objektdlene i Romania ble satt ut av spillet.

Vi opplever derfor i disse dager at tyskerne kaster inn alt de kan rå over for om mulig å hindre russerne i å nå sine Foreløpig er den russiske offensiv stoppet opp og russene er nu i ferd med å slå de voldsomme troppene motanrap tilbake. Men neget te fort at det vil gå her som det gjikk vest for Kiev. Russerne holdt den gangen tilbake store reserver og endte i første inn da tyske var utmattet av ansans og eise. Resultatet ble en stor russisk seier. Det siller ut hvilket spill i Russland i disse dager, men det dreier seg bare om hvorvidt ningen skal slutte tidlig i 1944 eller sent i 1944.

Den russiske framrykning mot vest fortsetter inndleire full kraft. General Vatutin har utnyttet sin seier ved SARAY og rakket et godt stykke vest for denne by. Byen STEPAN sydvest for Sarny ble således erobret fredag 14. januar. DOBRUVITSJA syd for sby ble erobret et par dager tidligere. Den største framrykningen i forrige uke, forentid militært i PRLØF-grene, der general Rokossovsky i fredag 14. januar erobret byene KOZYR og KALINKOVITSJ. De siste meldingerne fra dette avsnitt sikkert på at russeene stod 30 km. for Kozyr.

Onsdag, 19. januar ble det meldt at russeene hadde innledet en dobbeltoffensiv ved Leningrad. Det ene støtet ble ledet fra ORANIEBUA, som ligger 50 km. vest for Leningrad og som har vært et russisk brukode til forvar for festningen Kronstadt. Den russiske østersjøflåten, Kronstads understøtter de russiske tropper i dette avsnitt. Det andre støtet ble rettet fra elven VOIKOV som renner nordover fra Ilmen-sjøen, 160 km. syd for Leningrad. Kampane skal være uedvanlig harde til dette øverstitt å være, men det foreligger ikke noen officielle meldinger om utfallet av operasjonene.

Lenger syd, vest for VELIKIJ UHLI har russeene evakuert jernbanelinjen mellom NOVO SMOLENKI og DNO. Operasjonene i dette avsnitt nærmer seg den latviske grunne, og franskarevirksomheten i Riga skal ha tiltatt i de siste uker.

LUFTFRONTEN. Det foreligger nu nærmere enkeltheter om det store amerikanske dagangrep mot tyske områder, som fant sted tirsdag 11. januar. Over 1000 fly, hvorav 700 bombefly rettet da kraftige angrep mot den tyske jagerflyfabrikasjon i byene ORSHESLEREN, BRAUNSCHWEIG, HALBERSTADT og BISLEFIELD. Luftfotografier viser at fabrikkene fikk mange fulltreffere og det vil ta nedenfor produksjonen kan gjenopptas i disse fabrikker. Hele det tyske jagerforsvar gikk til angrep og det kom til usedvanlig hertige luftkamper. 64 amerikanske fly gikk til hvorav 59 bombefly. Tyskerne mistet meget over 100 jager.

Natt til lørdag 15. januar rettet det britiske flyvåpenet et meget kraftig angrep mot BRAUNSCHWEIG. Det var etter de tyske jagerflyfabrikker som var målet. Det blev kastet 2000 tonn på 23 minutter Samtidig angrep Mosquito-fly BERLIN og MAGDEBURG og avledet det tyske jagerforsvar, slik at bombeflyene over Braunschweig kunde arbeide uhindret. Dagen i forveien blev mål i Frankrike angrepet av usedvanlig store styrker allierte fly. Det blev i alt foretatt 1100 utfall den dagen.

Natt til mandag, 17. januar blev Messerschmidt-fabrikken i KLAGENFURT i det sydlige Østerrike angrepet av fly med baser i Italia. Man kunne konstatere fulltreffere på fabrikkene og på jernbaneområdet i nærheten.

SYDFRONTEN. Den langsomme og skrittvis framrykning i Italia fortsetter. Den 5. armé er nu gått over RAPIDO-floden og forbereder nu det endelige angrep mot CASSINO.

DEN STORE INVASJONEN. Mandag, 17. januar blev det meldt at øverstbefalende for de allierte invasjonsstyrker i Vest-Europa, general EISENHOWER, var kommet til London. Derved er forberedelsene til invasjonen kommet inn i sin siste og avsluttende fase. På de britiske øyer står det idag oppmarsjert store og kraftige armeer og et flyvåpen, hvis omfang man ennu ikke kan ane. Til å føre troppene over har man rikelig av tonnasje. Beregninger går ut på at det i begynnelsen av april år vil stå til sammen 40 millioner tonn skipstonnasje til rådighet for de allierte. Selvsagt kan man bare disponere en del av denne flåte i selve landgangsoperasjonene, men dersom man regner at hver soldat trenger 5 tonn, vil man kunne sette over en sti på 2-3 millioner mann. En del av den amerikanske produksjon av konvoiskip er nu lagt om til produksjon av landgangsbåter. Det meldes videre at det befinner seg masser av rullende materiell i Storbritannia ferdig til å settes inn når vestfronten er etablert. General Montgomery uttalte ved ankomsten til London, at avslutningen på krigen var i sikte og det var absolutt ingen tvil om utfallet. Det er imidlertid neppe sannsynlig at storangrepet vil bli satt inn så lenge vintervarer. Været ved Kanal-systemet, hvor hovedangrepet uten tvil vil komme er meget ugsntig for militære operasjoner på denne årstid. Men når våren setter inn kan vi vente hver dag at den store avgjørende begivenhet i denne krigen vil komme, den begivenhet som vil bringe oss den endelige seier i 1944.

UTENRIKSMINISTER TRYGGVE LIE talte i krinkastingen søndag, 16. januar. Han begynte med å gi et oversyn over begivenhetene i 1943 og pekte på de alliertes sterke stilling nu, i motsetning til Tyskland som stod alene og omringet og hvis rustningsproduksjon lå uendelig langt tilbake for de alliertes, samtidig som siste hand legges på forberedelsene til invasjonen. Den siste fase av krigen vilde bli den hardeste og blodigste, hevdet utenriksministeren, men 1944 vilde bli seierens år. Han gikk derefter over til å omtale Norges utenriks politiske stilling og kom i den forbundelse inn på vårt forhold til våre nabostater. Liksom Storbritannia alltid vilde forstå å verdseit betyaningen av at den norske ryst var fri, vilde Norge alltid betrakte et sterkt Storbritannia som den beste garanti for vår frihet. Med hensyn til Finnland, ønsket utenriksministeren et fritt og demokratisk Finnland etter krigen, likesom han hevdet at det vilde være av avgjørende betydning at det gode forhold til Russland fortsatte også etter krigen.